

V čl. 117 določa Vidovdanska ustava, da so prirodne sile državna svojina in da izide o dajanju zadevnih koncesij poseben zakon. Nedavno je razposlalo ministrstvo za kmetijstvo in vode gospodarskim korporacijam v izjavo osnutki zakona o izkoriščanju vodnih sil. Dasi je ta osnutek že tretji, vendar ugotavlja pisec v podrobni kritiki zakonskega načrta, da še tudi najnovejši osnutek za uzakonitev ni zrel, da ga je treba marveč predelati, popraviti in popolniti. Kritika je izšla v ponatisu in opozarjamo nanjo, ker obravnava namreč pravo o vodah, ki je med najzanimivejšimi vprašanji javnega prava.

Odvjetnik. Bulletin društva odvjetnika u Hrvatskoj i Slavoniji u Zagrebu. God. I., broj 1.

Društvo odvjetnikov v Zagrebu je pričelo izdajati svoje glasilo. Povod temu je dalo, kakor pravi uvodnik, vprašanje materijalne oskrbe potrebnih in onemoglih članov, družin umrlih ter v to svrhu izdelani pravilnik. Vendar prinaša list celo vrsto člankov, ki jim je namen, braniti pravice odvjetnikov. Tem člankom se pridružujejo drugi, ki se bore za dobro sodstvo. Pričakovati smemo zato upravičeno, da se bo iz name-ranega stanovskega glasila razvil sčasoma strokovni pravniški list. S tega vidika novo glasilo pozdravljamo in mu želimo najboljšega uspeha.

Pomen univerze v Ljubljani za Slovence in Državo SHS.

To je naslov 15 strani obsegajoči spomenici, izdani koncem l. 1927 v obrambo naše najvišje kulturne ustanove. V lapidarnih stavkih je po-dana v knjižici zgodovina boja za ustanovitev visoke šole v Ljubljani in so navedene činjenice, ki govorijo za neokrnjen obstoj ljubljanske uni-verze. Poleg vseh drugih razlogov prepričujejo o tem zgovorno navedbe o obširnem znanstvenem delovanju univerzitetnih profesorjev. Že samo to delovanje mora osigurati naši univerzi nadaljnji nemoteni obstoj.

Hefiz A. Bušatić: Pitanje muslimanskega napredka u Bosni i Hercegovini. Sarajevo. 1928. Izdanje piščevo. Str. 35.

Zbirka zakonov. XXII. snopič: Zakon o neposrednih davkih. Ljub-ljana. 1928. Tiskovna Zadruga. Str. 96.

Razne vesti.

V Ljubljani, meseca marca 1928.

XXXIX. redna glavna skupščina društva »Pravnika« se je vršila dne 3. februarja 1928 v ljubljanski sodni palači. Načelnik d'r. D. Ma-jaron je otvoril zborovanje, pozdravil navzočne, potem pa ob napeti pozornosti vseh zborovalcev nadaljeval:

»Gospoda! Teško mi je danes pri srcu, ko se moram spominjati, da nam je zadnji čas iz naših vrst ugrabila neizprosna smrt dva naša najodličnejša člana dr. Andreja Ferjančiča in dr. Janka Babnika. Oba sta stala ob zibelki našega društva, ko je stopalo v življenje začetkom

l. 1889. Eden kakor drugi sta čutila živo potrebo, da se ustanovi društvo, ki naj zagotovi zopet ogroženo izhajanje slovenskega pravnškega glasila, ki naj vodi tiho, stvarno borbo za enakopravnost slovenskega jezika v uradih in pospešuje obenem delo na polju domačega pravoznanstva. Oba, dr. Ferjančič in dr. Babnik, sta se krepko zavzemala za njegovo ustanovitev in mu bila dosledna podpornika pri doseganju teh ciljev. Oba sta bila člana prvega odbora, dr. Ferjančič je bil načelnik društva od l. 1893 do l. 1907, dr. Babnik pa je ostal odbornik celih trideset let vse dotlej, ko je po prevratu prišel v Ljubljano in izrekel željo, da ne bo več voljen, ker bo lažje s svojega novega odličnega mesta drugače podpiral društvene namene.

Dr. Ferjančič je z vso skrbnostjo in živahnostjo vodil naše društvo 17 let. Pod njegovim načelstvom so izšli 4 zvezki slovenske priručne zbirke zakonov, izšla je nemško-slovenska pravna terminologija, vršili so se mnogi društveni sestanki, zlasti tudi društveni izleti, ki jih je dr. Ferjančič s simpatično besedo in pesmijo oživiljal in ki so nam udeležnikom še v najprijetnejšem spominu. V parlamentu je dr. Ferjančič ob vsaki priliki nastopal možato in zgovorno za zmirom ogroženo enakopravnost slovenskega jezika in slovenskih uradnikov. Bilo je to njegovo glavno delo, in odmev tega se je tudi kazal v društvu Pravniku, da se je čutilo vedno na novo pokrepčano v tej točki svojega programa. V Slovenskem Pravniku je dr. Ferjančič točno registriral naše jezikovno pravo in prispeval s poročili iz kazenskopravnega odseka, kjer se je kot član in predsednik odlično udejstvoval.

Manj javno, a nič manj zaslužno je bilo delo pok. dr. Janka Babnika za naše društvo. Najbolj na prigovarjanje dr. Ferjančiča kot glasnika tedanjega pravosodnega ministra dr. Pražaka je začel l. 1888 — po presledku štirih let — zopet izhajati Slov. Pravnika, in sicer pod patronanco predsedništva deželnega sodišča ljubljanskega, ki je izbralo za urednika prilično mladega dr. Babnika. To je bila srečna izbira, ker dr. Babnik je spravil list v moderno obliko in skrbel tudi za pregled slovenskega prava. Glavno vsebino je prejemal od odličnih pravnikov deželnega sodišča, toda mnogo v nemškem jeziku. Sploh je moral sam skrbeti za pravilno in enotno slovensko izražanje in je v tem pogledu po tedanjem stanju jezika imel lepe uspehe. To je bilo prav očitno v primeri s prejšnjim Slovenskim Pravnikom v l. 1881 do 1884. Dr. Babnikova zasluga je, da se je potem lahko nadaljevalo s Slovenskim Pravnikom, ki je l. 1889. že izšel kot glasilo društva Pravnika. Njegova velika nadaljnja zasluga je, da je prilično v kratkem času uredil Nemško-slovensko pravno terminologijo, ki je izšla kot društvena izdaja l. 1894. Društveniki so mu bili sicer gradivo kolikor toliko pripravili, a sam ga je v mnogočem dopolnil. Tako se je vendar dobila potrebna podlaga za enotno slovensko uradovanje in pravoznanstveno delovanje. Dr. Babnik je bil, kolikor časa je služboval na Dunaju, vnanji odbornik društva in se ni mogel neposredno udeleževati delovanja društvenega odbora. Toda zanimal se je za društveno delovanje, kakor malokdo drugi. Kadarkoli

sva se sešla na Dunaju, in to je bilo tekom 20 let pogostokrat, vselej je nanesel pogovor na naše društvo in na naše glasilo, pa sem se mogel prepričati, kako zveste simpatije njegove uživa vprav to delo, katero je smatral za neobhodno potrebno za naše narodno stremljenje. Za redno sotrudništvo pri Slovenskem Pravniku ga nisem mogel pridobiti; izrekel je, da bi se njegove razprave, ki bi se seveda nanašale na njegova uradna izkustva v ministrstvu, utegnile napačno tolmačiti. Tej njegovi skromnosti je žalibog pripisati, da je Slovenski Pravniki priobčil le par razprav iz njegovega globokega in jasnega peresa. Ko se je nazadnje vrnil v Ljubljano, je gojil najtesnejše stike z društvom. Odboru je bil vedno na razpolago s tem ali onim, na društvenih zborovanjih ali sestankih ga ni, kolikor se spominjam, niti enkrat manjkalo. Znal je tudi društvu priiskrbovati gnotne podpore, na katere smo pri proračunih skoraj z gotovostjo mogli računati. Zasluga dr. Babnika je tudi, da so se zasnovali pravniški kongresi iz cele države. Pravzaprav je bil on, ki je najprvo v našem ožjem krogu sprožil to idejo in pomagal z dobrimi nasveti, da se je ponesla v širše pravniške kroge ter tako sijajno oživotvorila. Za III. kongres v Sarajevu je bil izvoljen podpredsednikom, a bolezen mu je na žalost preprečila udeležbo, katere se je od srca veselil.

Tako pri dr. Ferjančiču kakor pri dr. Babniku se vzdržujem nadaljnega opisovanja njiju krasne osebnosti, njiju jeklenega značaja in njiju občega pomena za našo narodno stvar. S tega mesta in ob današnji priliki naj se le spominjamo, kaj sta bila eden kakor drugi blagopokojnik posebej za naše društvo in njegove namene. Oba sta mu bila soustanovitelja in zvesta sodelavca, njuni imeni osvetlujeta lep del lepe zgodovine našega društva. Z globoko hvaležnostjo jima zaključimo: vekovita slava!

Neizmerna izguba je zadela tudi bratsko nam Pravniško društvo v Zagrebu. Umrl je dne 8. novembra njega predsednik prof. dr. Ladislav Polić, znamenit ne samo za društvo, marveč za celo našo državo in za širni pravoznanstveni svet. Bil je redni vseučiliški profesor v Zagrebu za občno in hrvatsko-ogrsko državno pravo ter mednarodno pravo, po prevratu je namesto hrvatsko-ogrsko državnega prava predaval ustavno pravo Kraljevine SHS. V letu 1924 je doživel veliko razočaranje, da je bil, ravno rektor vseučilišča, upokojen kot vseučiliški profesor radi svojega političnega pravca. Tragično je, da je bil zopet imenovan vseučiliškim profesorjem za upravno pravo — dvajset dni pred svojo smrtjo. Umrl je 53 let star, torej v najboljših moških letih, ko bi bil lahko še nadaljeval svoje sijajno delovanje kot učenjak in veščak zlasti na polju mednarodnega prava, kot najboljši predstavnik svojega naroda. Njegov pomen je znan in se je na najdostojnejši način razložil ob njegovem pogrebu, ter na svečani komemoraciji Pravničkoga društva dne 4. decembra, popisani v Mjesečniku. Tako ob pogrebu, kakor tudi na komemoraciji je s srčnimi govori izkazoval čast dr. Poliću naš prof. dr. L. Pitamic, ki je osobito poudarjal znamenito vlogo pokojnika v Ligi narodov. Dr. Polić, dasi na vse strani zaposlen, je bil urednik glasila Pravničkoga društva »Mjesečnika« 7 let in od leta 1921 do smrti njegov predsednik. Zlasti radi tega je imelo

naše društvo neposredne stike z dr. Poličem in videli smo, kako znamenit, obenem pa tudi zvest prijatelj je bil nam Slovencem. Zlasti tesni so postali stiki, ko je nas jugoslovenske pravnike začela vezati ideja pravnških kongresov. Tej ideji je dr. Polič služil kot podpredsednik kongresa v Sarajevu, katerega se pa že zaradi bolezni več udeležiti ni mogel. Prav iz srca je torej ob smrti dr. Poliča, koja je bila žalost vsega našega troimeznega naroda, izreklo naše društvo posebno kondolenco Pravnikiškemu društvu in odposlalo odbornika g. prof. dr. Dolenca, da se je udeležil pogreba v imenu našega društva. Ponavljamo danes naše globoko sožaljenje in kličemo: dr. Ladislavu Poliču slava in večni spomin!

Pred kratkim smo spremili k večnemu počitku tudi bivšega člana dr. Frana Mohoriča. Bil je svojčas jako vztrajen sotrudnik Slovenskega Pravnika, ki je priobčil mnogo njegovih razprav. Vsled njih je dosegel privatno docenturo na zagrebškem vseučilišču. Bil je mož skoz in skoz poštenega srca in mišljenja. Marljiv kakor čebela je zbiral to in ono gradivo; podal nam je izčrpen životopis o napol pozabljenem pravniku, pisatelju in politiku dr. Jakobu Razlagu. Zaslužil je boljše upoštevanje, kakor ga je dejansko užival. Občutil je to, dasi je bil vedno skromen. Plemenitemu možu in sodniku ohranimo časten spomin. Slava!

Po končanem govoru so počastili zborovalci spomin umrlih s trikratnim klicem »Slava«, nato je podal na načelnikovo povabilo društveni tajnik dr. R. S a j o v i c naslednje letno poročilo:

Slavna glavna skupščina!

Koncem lanskega leta je štelu naše društvo enega častnega in 643 rednih članov. Novih članov je pristopilo tekom leta 1927 — 31, izstopili so 4, umrlo jih je 8, in sicer: sodni svetnik Jože Teklavčič, višji državni pravdnik dr. Anton Kremžar, sodni svetnik dr. Rupert Celestina, sodnik dr. Fran Stričič, dvorni svetnik v pok. dr. Andrej Ferjančič, vladni svetnik dr. Leopold Žužek, notar Mihael Korbar, šef gradbenega urada dr. Iko Est in predsednik višjega deželnega sodišča dr. Janko Babnik. Razen dr. Ferjančiča in dr. Babnika, katerih zasluge za društvo je omenil že g. načelnik, se hvaležno spominjamo še sotrudnika »Slovenskega Pravnika«, namreč dr. Kremžarja.

Kakor se je štelu svoj čas naše društvo kot prvo poklicano, da je pripravljalo pot slovenski univerzi, tako je moralo sedaj po dolgem času, česar ne bi nihče pričakoval, zopet stopiti zanjo v boj. Predlagani člen 44 predloega finančnega zakona za leto 1928/29 grozi okrniti našo univerzo in tako deloma uničiti napore dolgih let. Društvo se je zato pridružilo občemu ljudskemu protestu zoper okrnitev in odposlalo primerno resolucijo, obenem pa tudi podpisalo spomenico: Pomen univerze v Ljubljani za Slovence in državo SHS; pri končni redakciji te spomenice je sodeloval tudi naš načelnik.

Poleg tega je društvo v preteklem letu točno izvrševalo svoj program. Priredilo je 10 predavanj, in sicer: 4 predavanja o osnutku novega avtorskega zakona. Predavala sta gg. univ. profesorja dr. Stanko Lapajne

(trikrat): 11., 23. februarja, 17. marca, in dr. Metod Dolenc (enkrat): 4. marca. Za tem dvakrat (1. in 8. aprila) g. docent dr. Ludovik Böhm, o »Aktualnih problemih društva za socialno politiko«. Dne 2. novembra je predaval g. sv. Anton Lajović o predmetu »Materijalno procesno vodstvo in njega meje po našem c. pr. r.«, dne 23. novembra g. sv. dr. E. Eberl o »Načrtu zakona o prisilni poravnavi izven konkurza«, dne 7. decembra g. univ. prof. dr. M. Dolenc: »Kazensko-pravna presoja umetne sterilizacije« in 12. decembra g. min. n. r. poslanec dr. Albert Kramer o »Načrtu zakona o sodnikih«.

Društveno glasilo »Slovenski Pravniki« je zaključilo svoj XLI. letnik. Kot prilogo mu je dodajala Notarska zbornica v Ljubljani »Notarski vestnik«. Prejemalo pa je glasilo poleg članov še 126 drugih naročnikov, 11 časopisov se je pošiljalo v zameno.

Kakor prejšnja leta, tako je sodelovalo naše društvo tudi prošlo leto pri pripravah za kongres pravnikov Kraljevine SHS; to je splošno znano, zato naj zadostuje o tem gola ugotovitev.

Omeniti mi je končno še eno dejstvo. Tik pred Božičem je izšel »Občni državljanski zakonik« v slovenskem prevodu. Knjigo je izdala sicer »Tiskovna zadruga« v Ljubljani, vendar smemo to izdanje po vsej pravici reklamirati za društveno zaslugę. Že leta 1905 je poveril društveni odbor sodnega pristava Frana Regallyja s prireditvijo novega prevoda o. d. z. Na vseh glavnih skupščinah ste čuli, kako je delo napredovalo in koliko je pri tem sodeloval tudi odbor. Leta 1926 se je poverila redakcija prevoda našemu podpredsedniku, g. dv. sv. Bežku, ki je delo tekom leta 1927 tudi izvršil. Le vsled tega, ker društvo samo ne razpolaga s potrebno glavnico, se je sklenilo, da se poišče založnik izven društva, kar se je tudi zgodilo. Dolgoletno in težavno delo je s tem izvršeno. Ni pa dvoma, da je prepotrebni novi prevod dobrodošel vsem, stariim praktikom kakor učeči se mladini in da bo knjiga služila dobro vsakomur, kdor se peča z našim državljanskim pravom. Zato pa veljaj naša topla zahvala in hvaležnost končnemu prireditelju prevoda, g. dv. sv. Bežku.

Po tem poročilu je izrekel g. načelnik imenom društva še posebno zahvalo dv. sv. Bežku za požrtvovalni trud, ki ga je imel s prevodom o. d. z. Zbrana skupščina je vzela to z odobravanjem na znanje.

Blagajnik dr. Rutar je podal naslednjo sliko o imovinskem stanju društva:

Društvena imovina (naložena glavnica, knjižna zaloga)	
koncem leta 1927	Din 72.667,28
dohodki leta 1927	» 103.312,63
(medtem prispevek odvetniške zbornice v Ljubljani za kongres pravnikov v Ljubljani v znesku Din 30.000)	
izdatki leta 1927	» 47.462,72
ostane prebitek v znesku	Din 55.849,91

Proračun za leto 1928 izkazuje

a) Izdatkov:	
tiskarna	Din 36.000
honorarji	» 10.000
ekspedicija	» 1.200
uprava	» 1.200
razni izdatki	» 1.600
	<hr/>
skupaj	Din 50.000.—
b) Dohodkov:	
članarina	Din 42.000
podpora	» 8.000
	<hr/>
skupaj	Din 50.000.—

s čemer bodo izdatki kriti s pričakovanimi dohodki.

Preglednik dr. Žirovnik je poročal, da je pregledal skupno z dr. Tekavčičem knjige in račune ter našel vse v redu. Predlagal je absolutorij celemu odboru. G. dr. Fellacher pa je predlagal, da se izreče posebna zahvala blagajniku in tajniku za njuno nesebično delo. Oba predloga sta bila soglasno sprejeta.

Pri volitvah so bili izvoljeni soglasno z vzklikom: za načelnika dr. Majaron, za odbornike: dv. sv. Bežek, dr. Sajovic, dr. Rutar, dr. Dolenc, dr. Souvan, dr. Grasselli, Hudovernik, dr. Hrašovec, sv. Kuder in dr. Jančič, za preglednika zopet dr. Žirovnik in dr. Tekavčič.

Pri slučajnostih opozarja g. univ. prof. dr. Dolenc, da bo praznovalo društvo prihodnje leto štiridesetletnico svojega obstoja. Na njegov predlog pooblasti skupščina odbor, da po uvidevnosti proslavi obletnico s primerno slavnostjo.

Dnevni red je bil s tem izčrpan in g. načelnik je, zahvalivši se zborovalcem za udeležbo, zaključil skupščino.

Kongres pravnikov Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Stalni odbor kongresa se je dne 19. februarja t. l. zbral na seji v Zagrebu, se spominjal najprvo smrti bivših zaslužnih odbornikov dr. Ladislava Polića in dr. Janka Babnika, nato pa izvolil za I. podpredsednika dr. A. Veronca. Odbor je nato na predlog srbskih članov sklenil, naj bo prihodnji kongres v Skoplju in v času med 21. in 27. septembrom 1928. Otvoritev kongresa bodi združena s posebno svečanostjo v spomin desetletnice naše osvoboditve, ta pa naj obsega spričo obhajanja te desetletnice na historigričnih tleh bivše Dušanove prestolnice dvoje predavanje o tem vladarju stare Srbije. Predmeti strokovnim razpravam bodo pa tile: 1. Agrarno vprašanje v naši državi; 2. Tobačni monopol in njega važnost za gospodarstvo in državne finance; 3. Sodelovanje sodnika in psihijatra pri ugotovitvi zmanjšane vračunljivosti; 4. Zaščita avtorskega prava; 5. Vpliv pomorskega prava na naše rečno pravo. Referentje se bodo še izbrali. Določila se je tudi nagrada za referate, in sicer po 100 Din za stran, vendar največ do 1000 Din. Nagrada redaktorjem spomenice se določi z zneskom 3000 Din. Rokopisi, ki smejo obsegati največ 8 do 12 strani, morajo biti oddani

najkeseje do 1. junija, knjiga referatov mora iziti vsaj do 1. avgusta.

Člani morajo priglasiti svojo udeležbo najkeseje do 20. avgusta t. l. Kongresnina je ostala ista kakor prejšnja leta in znaša za javne uradnike in pravne pripravnike 60 Din, za ostale člane 120 Din. Za vsakega rodbinskega člana — največ dva — je plačati ravno toliko. Vsaki kongresist plača že naprej prispevek za knjigo referatov v znesku 25 Din. Priglasiti se mora vsak udeležnik pri društvu, čigar član je, obenem je plačati navedene prispevke. V to svrhu naj se naši člani poslužijo današnji številki priložene položnice.

Zakonodajna tehnika v desetem letu obstoja države SHS. V zakonu o zrakoplovstvu od 22. februarja t. l., obnarodovanem dne 3. marca t. l., se nahajajo v četrtem delu pod naslovom »Kazni« mnogobrojne določbe glede na novo ustanovljenih kaznivih dejanj. Kazni gredo do 50.000 Din in do 5 let zopora; tudi odvzete pravice je ponekod odredeno. Po čl. 101 se smeta kazni zopora in globe ob prvem povratku k dejanju tekom 3 let podvojiti. Da je tu »zapor« mišljen za prečanske kraje kot »strogi zapor«, to bo morala šele praksa ugotoviti! V čl. 110 pa stoji, da vodijo preiskave o teh dejanjih policijska (politična) oblastva, ki vložijo, potem ko so dejanje preiskala, pri sodišču tožbo zoper obdolžence. Kazni naj izrekajo (to je: pristojna za glavno razpravo in sodbo so) »sreska (okrajna, kotarska) sodišča, kjer pa teh ni, prvostopna sodišča, kolikor ni določeno z zakonom kaj drugega (čl. 99)«. Ta člen 99 pa ureja dejanski stan preleta nekega pasa zoper odredbe oblastev in pravi, da se smatra to za ogleduštvo, »v kolikor storilci ne opravičijo razlogov, zaradi katerih je letel zrakoplov nad prepovedanim pasom«. Zanimiv je tudi čl. 104, ki govori o najdenih, pa utajenih predmetih od zrakoplova. Vobče kaznuje zakon o zrakoplovstvu — popolnoma pravilno — vsa kazniva dejanja poostreno, baš citirani clen pa dovoljuje, da se bo mnogo utajitev, ki se pri nas kaj hitro za hudodelstvo kvalificirajo (§ 199 c. k. z.) odslej mileje kažnjavalo, a poleg tega bodo ta dejanja samo prestopki.

Ugotavljamo: Zakonodavec je pač vedel, da izven Srbije in Črne gore eksistirajo okrajna sodišča, ni pa upošteval, da velja v Sloveniji, Dalmaciji, Vojvodini itd. akuzatorični princip, po katerem politična oblastva (ki po svojem ustroju niti niso pripravna za kazenske preiskave) nimajo nobene ingerence na tožbo (recte: obtožbo) pred sodiščem. Zakonodavec je ustanovil pristojnost za dejanja, ki so v Srbiji in Črni gori, kjer bodo sodila prvostopna sodišča, pregreški, pri nas — in sploh pri prečanskih sodiščih pa — prestopki. Kakšno razliko bo pomenilo to pri vprašanju zastaralne dobe, kakšno razliko in nevspešnost glede pravnih sredstev zoper sodbe! Pri nas se bo mogla glasiti sodba v skrajnem slučaju na 10 let zopora (sc. strogega zopora), a stvar rednim potom nikdar ne bo mogla priti pred kasacijsko sodišče!

Glede ovadb radi hudodelstva ovaduštva, ki ostanejo v pristojnosti »okrožnih sodišč« (»deželnih« zakon ne omenja), pa je načelo, da se

krivda nikoli ne sme presumirati, ampak da jo mora obtožitelj striktno dokazati, izprevrženo v srednjeveško načelo, da naj obtoženec svojo nedolžnost izpriča.

V narodni skupščini je menda okoli 25 prečanskih juristov, ki vrše dolžnosti narodnih poslancev. Ali ti niso čitali gori označenih — milo rečeno — tehnično nemožnih zakonitih določb? Zakon o zrakoplovstvu kot *lex specialis* namreč nikakor ni derogiral občnih določb kazenskih zakonikov in kazenskopравdnih prestopkov kot *leges generales* (vsaj glede določb v občem delu ne). Naša sodišča se bodo ravnanala pač po doslejšnjih pravilih o postopanju. Imeli smo do 1. aprila 1928 ministrstvo za izenačenje zakonodavstva in vendar se je napravil tik pred njegovim razpustom, in to navzlic mnogim opominom, zakon, ki ne izjednačuje, ampak razdvaja državljane na različne skupine, dasi je vsem po ustavi zajamčena enakost pred zakonom.

Dr. Metod Dolehe.

Nalaganje kratkoročnih depozitov. Po čl. 5 zak. o ureditvi državne hipotekarne banke se imajo nalagati vsi javni fondji in vse javne glavnice kakor tudi pupilarne in depozitne glavnice pri državni hipotekarni banki in njenih podružnicah. Sedaj pa razglašča predsedništvo višjega deželnega sodišča v Ljubljani (23. februar 1928 Preds 1885/1/22—53), da se je sklenil z delegacijo ministrstva financ v Ljubljani sporazum, da naj ostane pri dosedanjem postopanju (t. j. pri postopanju pred otvoritvijo glavne filijalke Državne hipotekarne banke v Ljubljani) v izvršilnih stvarih, kjer je vrsta dopustnih varščin (§§ 146, 147 i. r., § 56 c. pr. r. v zvezi s § 78 i. r.) že pravnomočno ugotovljena, ravnotako pa tudi takrat, ko ne gre za naložbo denarja na daljši čas, marveč samo zato, da se čuva denar ali hranilna knjižica mimogrede. V takih primerih naj sodišča presodijo sama, kje bo naložiti denar ali založiti hranilne knjižice, vadjeje, zapuščinske, izvršilne in drugačne sklade. Glavna filijala državne hipotekarne banke v Ljubljani pa prosi, da sodišča naznanijo na vsakem sklepu o realizatu, da je sklep pravnomočen in izvršen, in pri nakazovanju denarja, ki se vloga za privatne osebe, če je izplačilo podvrženo taksi po t. p. 33 in 170 taks. zak. oziroma če je taksa plačana.

Juristovska slovenščina. Ni Slovenca, ki bi govoril: »Peter je Pavlu posodil znesek po (!) 1000 Din«, a vendar skoraj ni več slovenskega pravnega spisa brez te spake. Da, če je v takem spisu kdaj res potrebno rabiti prislov »po«, v pravem pomenu (nemški »je«, francoski »à«), čitaš lahko celo gorostasnost: »Prepisi so kolkovani po à 10 Din«. Ni potem čudno, če sodnik kmeta skoraj ni mogel prepričati, da dobi samo 2000 Din, ker je stalo v taki oporoki, da je stric zapustil trem nečakom »znesek po 6000 Din«. Zdi se, da naši ljudje še vedno »v mislih prevajajo« iz nemščine in da kar ne morejo mimo »im Betrage — von«.